

**Til Utdannings- og forskningskomiteen  
Stortinget**

Vår ref.: AFi

Deres ref.:

Dato; 10. februar 2020

## **HØRING Dok 8:39 S (2019-2020) Representantforslag om å bevare fylkenes mulighet til selv å bestemme opptaksmodeller for videregående skoler**

Regjeringens forslag om å pålegge alle fylkeskommuner å innføre karakterbaserte opptak til videregående skole har møtt betydelig motstand i høringsrunden. Ikke minst var motstanden stor i utdanningssektoren selv, samt store aktører som LO, KS og NHO.

- Skolenes landsforbund forventer at regjeringen tar hørings svarene til følge og at også de politiske partiene på stortinget lytter til høringsinstansene.
- Karakterbaserte opptak gir størst segregering og i SL mener vi ordningen er på kant med opplæringsloven.

Skolenes landsforbund tar avstand fra selve begrepet «fritt skolevalg». De eneste som i praksis vil kunne velge fritt, er de med best karakterer. De med laveste karakterer må ta til takke med det de får. Skolene med høyest søknad «må» velge elevene med best karakterer. Resultatet av dette er at disse skolene vedvarende får et høyt karaktersnitt, som igjen øker antall søknader. Systemet har en selvforsterkende effekt. Tilsvarende vil det være for skoler med lavt karaktersnitt. Få søker seg til disse skolene, mange blir tvunget hit, siden de ikke kommer inn på noen andre skoler. Igjen ser vi en selvforsterkende effekt.

På denne måten utvikler vi A-, B- og C-skoler i et fastlåst og selvforsterkende system. Resultatet av såkalt «fritt skolevalg» er altså sterk segregering basert på karakterer fra ungdomsskolen.

I nåværende opplæringslov er det forbudt å dele elevene inn etter evner;

### ***§ 8-2. Organisering av elevane i klassar eller basisgrupper***

*I opplæringa skal elevane delast i klassar eller basisgrupper som skal vareta deira behov for sosialt tilhør. For delar av opplæringa kan elevane delast i andre grupper etter behov.*

*Til vanleg skal organiseringa ikkje skje etter fagleg nivå, kjønn eller etnisk tilhør.*

*(vår understreking)*

Regjeringens forslag vil faktisk medføre at det ikke er lov å ikke segregere!

Slik segregering som regjeringen legger opp til er ikke en samfunnsutvikling som vi i Skolenes landsforbund ønsker. Vi ønsker å styrke og videreutvikle fellesskolen for alle elever, uansett hvor de bor og uansett hvilke karakterer de har med seg fra ungdomsskolen.

Det skal ikke være «gode» og «dårlige» videregående skoler i Norge. Fylkeskommunen har ansvar for at alle skolene er like gode. Når alle skolene er like gode, er det meningsløst å tvinge en 16-årig elev fra Halden til å flytte til Ål i Hallingdal for å ta videregående utdanning. Elevene bør i hovedsak gå på sin nærscole.

Der det eksisterer ordninger med karakterbasert inntak ser vi også at det virker **sentraliserende**. Ungdommen med de beste karakterene søker seg helst til byskolene, i hvertfall de som er i rimelig pendleravstand.

Noe av det vi frykter mest med karakterbasert inntak, er at **flere dropper ut** av skolen. Lang reiseavstand til en skole man ikke ønsker å gå på vil neppe virke særlig motiverende. Tvinges man i tillegg til å flytte på hybel som 16 åring, er det stor fare for dropout. Det vil jo gjerne være de minst skolemotiverte, med laveste karaktersnitt, som vil bli utsatt. Regjeringens forslag vil åpenbart ramme de mest sårbare elevene.

Skolenes landsforbund mener både elevene, familiene, skolemiljøene og samfunnet er best tjent med kortreiste elever, også sett med et miljøperspektiv.

Vennlig hilsen



Anne Finborud  
forbundsleder